

Jaarstukken 2023

5.4 Toelichting op de balans

5.4.1 Toelichting op de balans, activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	62	0	0	6	0	0	57
Totaal	62	0	0	6	0	0	57

De boekwaarde bestaat met name uit een bijdrage aan Stichting Beheer Sportvoorzieningen Sportpark de Voscuyl voor de aanleg van sportvelden en kleedkamers.

Materiële vaste activa

De materiële activa verdelen we onder in investeringen met een economisch nut, investeringen met een economisch nut met heffingsmogelijkheden (waarvoor we een heffing kunnen vragen om kosten te bestrijden) en investeringen met een maatschappelijk nut.

Investerings met een economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid om middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn. Voor investeringen met maatschappelijk nut zijn bijdragen van reserves aan activeerbare investeringen met ingang van 2017 niet meer toegestaan. Dit is naar aanleiding van de vernieuwing BBV.

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Overige investeringen met een economisch nut	42.385	40.922
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	23.357	24.481
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	8.734	12.491
Totaal	74.476	77.894

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de overige investeringen met economische nut (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	4.980	0	0	0	0	0	4.980
Bedrijfsgebouwen	32.216	413	0	1.555	0	0	31.073
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	982	0	0	78	0	0	904
Vervoermiddelen	157	48	0	36	0	0	169
Machines, apparaten en installaties	257	8	0	13	0	0	251
Overige materiële vaste activa	3.795	197	0	447	0	0	3.545
Totaal	42.385	666	0	2.129	0	0	40.922

De boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor we een heffing kunnen vragen om de kosten te verlagen, had het volgende verloop (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	22.046	1.119	0	633	0	0	22.532
Vervoermiddelen	255	48	0	32	0	0	271
Machines, apparaten en installaties	22	0	0	6	0	0	16
Overige materiële vaste activa	1.034	690	0	60	2	0	1.662
Totaal	23.357	1.858	0	731	2	0	24.481

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken tot en met 2016	1.428	0	0	134	0	0	1.295
Machines, apparaten en installaties tot en met 2016	217	0	0	16	0	0	201
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken vanaf 2017	5.937	3.891	0	128	77	0	9.624
Machines, apparaten en installaties vanaf 2017	1.129	203	0	25	0	0	1.307
Overige materiële vaste activa vanaf 2017	22	42	0	0	0	0	64
Totaal	8.734	4.136	0	302	77	0	12.491

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa in het jaar 2023 is te zien in onderstaand overzicht: (getallen x € 1.000)

	Boekwaarde 01-01-2023	Toename	Aflossingen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:					
- deelnemingen	591	0	0	0	591
Leningen aan:					0
- deelnemingen	2.183	0	0	0	2.183
Overige langlopende leningen	490	0	6	0	484
Totaal	3.264	0	6	0	3.258

Kapitaalverstrekkingen:

Op 31 december 2023 hadden we de volgende aandelen in bezit:

Organisatie	Aantal aandelen	nominale waarde per aandeel
Alliander nv	497.747	5,00
Dunea nv	75.688	5,00
Bank Nederlandse Gemeenten	46.059	2,50

In 2023 hebben we op dit aandelenbezit de volgende dividenden ontvangen, inclusief terug ontvangen dividendbelasting (getallen x € 1.000):

Organisatie	Ontvangst
Alliander	298
Duinwaterbedrijf Zuid-Holland	0
Bank Nederlandse Gemeenten	115
Totaal	413

Het ontvangen dividend van Alliander en de BNG betreft het dividend over het jaar 2022.

Het aandelen bezit wordt gewaardeerd tegen de oorspronkelijke kostprijs (getallen x € 1.000):

Organisatie	Aantal aandelen	Oorspronkelijke kostprijs
Alliander nv	497.747	160
Dunea nv	75.688	315
Bank Nederlandse Gemeenten	46.059	115
Totaal.		591

In 2023 zijn 2402 aandelen Dunea om niet verkregen van de gemeente Voorschoten in verband met de herverdeling van de aandelen. De nominale waarde is € 5 per aandeel.

Leningen aan deelnemingen

Dit betreft de deelname aan een reverse converteerbare hybride obligatielening van Alliander N.V ad € 2.183.000.

Overige langlopende leningen

Per 31 december 2023 bestonden de overige langlopende leningen uit de volgende posten (getallen x € 1.000):

Organisatie	Bedrag
Oegstgeester Volkstuinvereniging	103
Kleedruimte FC Oegstgeest	34
Stimuleringsfonds startersleningen	347
Totaal	484

Vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden verdelen we onder in de volgende categorieën (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-1.602	-913
Totaal	-1.602	-913

Gronden in exploitatie

In 2023 was het financiële verloop van de bouwgronden in exploitatie als volgt (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Vermeerdering 2023	Vermindering 2023	Duurzame waarde- vermindering	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-2023
Gronden in exploitatie							
Nieuw-Rhijngeest gronden Oegstgeest aan de Rijn	117	36	40	0	112	-	112
Nieuw-Rhijngeest Restgebieden	-1.719	694	0	0	-1.025	-	-1.025
Totaal Nieuw-Rhijngeest	-1.602	730	40	0	-913	0	-913
Totaal Gronden in exploitatie	-1.602	730	40	0	-913	0	-913

Voor Nieuw-Rhijngeest Restgebieden wordt een negatief resultaat verwacht, terwijl er per 31-12-2022 en 31-12-2023 meer opbrengsten dan kosten zijn gerealiseerd. Het BBV schrijft in dat geval voor dat het bedrag wat voor dit project in de voorziening negatieve grondexploitaties is gestort, wordt gepresenteerd onder de voorzieningen voor toekomstige verplichtingen. Het gaat om een bedrag van € 618.000 per 31-12-2023. De overige grondexploitaties van de gemeente en van deelnemingen waarin de gemeente een aandeel hebben een positieve eindwaarde.

	Balanswaarde 31-12-2023	Nog te maken kosten	Nog te verwachten opbrengsten	Verwacht exploitatie- resultaat op eindwaarde	Geraamd resultaat (contante waarde)
Gronden in exploitatie					
Nieuw-Rhijngeest gronden Oegstgeest aan de Rijn	112	155	274	7	7
Nieuw-Rhijngeest Restgebieden	-1.025	8.267	6.624	-618	-594
Totaal Nieuw-Rhijngeest	-913	8.422	6.898	-611	-587
Totaal Gronden in exploitatie	-913	8.422	6.898	-611	-587

Meerjarenprogramma Grondexploitaties

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten per 31 december 2023 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

In de grondexploitaties worden de volgende parameters gebruikt:

- inflatie kosten: 5% voor 2024 en 4% voor 2025
- inflatie opbrengsten: 0%
- rente over boekwaarde: 1,50%
- disconteringsvoet: 2%

Het gemiddelde rentetoerekeningspercentage komt in 2023 voor Oegstgeest uit op 1,24%. Deze rente is toegerekend aan de grondexploitaties als rentebaten of rentelasten, afhankelijk van een positieve of negatieve balanswaarde.

Bij een afwijking van meer dan 0,5% dient er te worden gecorrigeerd. Omdat in de toekomst een hogere rente wordt voorzien is de prognose tot einde van de projecten bijgesteld naar 1,50%. Volgend jaar wordt de feitelijke situatie opnieuw berekend en wordt de prognose eventueel bijgesteld.

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, zijn als volgt te specificeren (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Balanswaarde 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	5.422	5.101	0	5.101
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	14.522	15.393	0	15.393
Overige vorderingen	2.971	4.534	289	4.246
Totaal	22.916	25.028	289	24.739

Overige vorderingen

De stand van de dubieuze debiteuren eind 2023 bedraagt € 289.000 (2022 € 615.000). Dit zijn dubieuze debiteuren sociale zaken € 163.000, gemeentelijke belastingen € 29.000 en een post van € 97.000 inzake de overige debiteuren.

Schatkistbankieren

Conform de wet FIDO is de gemeente Oegstgeest verplicht om overtollige middelen, boven de doelmatigheidsdrempel, aan te houden in 's Rijks Schatkist. Voor 2023 bedraagt de doelmatigheidsdrempel € 1.418.540 (Regeling schatkistbankieren decentrale overheden).

De middelen die we, in het kader van de doelmatigheidsdrempel, buiten de staatskas, als onderdeel van de liquide middelen, hebben gehouden zijn (x € 1.000):

Middelen buiten 's Rijks Schatkist	2023
Kwartaal 1	117
Kwartaal 2	120
Kwartaal 3	120
Kwartaal 4	164

Geconcludeerd kan worden dat over 2023 de doelmatigheidsdrempel niet is overschreden.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Kassaldi	2	2
Banksaldi	376	492
Totaal	378	493

Overlopende activa

De post Overlopende activa is als volgt te specificeren (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
- Van het Rijk nog te ontvangen uitkeringen	210	612
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.472	6.246
Totaal	2.682	6.859

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

In de balans staan nog te ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen. Deze ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel. Ze zijn als volgt te specificeren (x € 1.000):

Regeling (x €1.000)	Saldo 1-1-2023	Toevoegingen	Afgeboekte bedragen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2023
Het Rijk					
- H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2021 (SPUK btw)	31	0	0	31	0
- H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2022 (SPUK btw)	6	0	0	0	6
- H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport 20232 (SPUK btw)	0	22	0	0	22
- A16 J&V opvang ontheemden Oekraïne	64			64	0
- C62 Kwijtschelding gemeentelijke belastingen gedupeerden toeslagenaffaire	12	5	0	13	4
- B2 Regeling gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek 2021	7	0	0	7	0
- Vangnetregeling 2022 Min SZW	89	0	0	0	89
- Vangnetregeling 2023 Min SZW	0	491	0	0	491
Subtotaal het Rijk	210	518	0	116	612
Totaal van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	210	518	0	116	612

De post overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen is als volgt te specificeren:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Faciliterend grondbeleid	1.169	1.255
Overig	1.303	4.991
Totaal	2.472	6.246

Faciliterend grondbeleid

In de post overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen is een bedrag opgenomen van € 1.254.839 inzake vorderingen in het kader van de faciliterende grondexploitatie. Deze kan als volgt worden gespecificeerd:

Voor de gebiedsontwikkeling Frederiksoord Zuid is een besluit tot voorbereiding genomen en er is een onherroepelijk bestemmingsplan met uitwerkingsplicht. In 2020 is de ontwikkel- en realisatie overeenkomst getekend. Deze overeenkomst voorziet in uitwerking van het bestemmingsplan en het vergoeden van gemeentelijke plankosten. De nog te verhalen kosten bedragen € 85.037.

Voor de ontwikkeling Nieuw-Rhijngeest Zuid is een ondertekende overeenkomst waarin is opgenomen dat de ontwikkelaar van het gebied € 1.000.000 aan de gemeente betaalt voor gemaakte plankosten in het verleden, zodra er een onherroepelijk bestemmingsplan voor de functie wonen is.

Grondbeleid Park Endegeest. In 2020 is de koop- en anterieure overeenkomst getekend die voorziet in het vergoeden van gemeentelijke plankosten. De nog te verhalen kosten bedragen € 82.500. Dit betreft 75% van de exploitatiebijdrage. Deze bijdrage wordt geïnd nadat er sprake is van een voor het project onherroepelijk bestemmingsplan.

In de Kamphuiserpolder voorziet het bestemmingsplan in een wijzigingsbevoegdheid waarmee enkele bouwkavels kunnen worden bestemd in ruil voor het vergroenen van het gebied. Er zijn in 2023 contracten getekend waardoor er zicht op een exploitatiebijdrage in 2024; een deel van de gemaakte kosten in 2021 tot en met 2023 (€11.415) kunnen we daarom activeren.

Voor de La France lokatie is in 2023 een nieuwe bestuursopdracht geformuleerd. We zijn bezig een intentieovereenkomst te sluiten nu blijkt dat het project nog niet voldoende duidelijk is om een anterieure overeenkomst te sluiten. De plankosten (€ 28.573) die in 2023 gemaakt zijn worden door de ontwikkelaar vergoed..

Voor de Almondehoeve lokatie heeft de gemeente in 2023 een bestuursopdracht geformuleerd, een anterieure overeenkomst is in voorbereiding. We verwachten in 2024 de gemaakte kosten (€47.214) te kunnen verhalen.

Overig

De post overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen bestaat met name uit:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2023
Nog te ontvangen huur inkomsten zwembad Poelmeer in verband met uitzondering op de regeling BTW vrijstelling voor sportorganisaties 2019 tot en met 2023	0	2.871.000
Terug te ontvangen subsidie zwembad Poelmeer SPUK H32 MEOZ	0	246.000
Nog te ontvangen toeristenbelasting	129.000	0
Nog te ontvangen bouwleges	119.000	0
Nog te ontvangen lokale belastingen en heffingen	559.000	1.013.000
Nog te ontvangen inzake Maatschappelijke Zorg Leidse Regio	0	249.000
Te ontvangen rente over Schatkistbankieren 4e kwartaal	53.000	180.000
Nog te ontvangen RBZ inzake BBZ/TOZO	146.000	132.000
Nog te ontvangen zwerfafvalvergoeding	0	57.000
Afrekening Servicepunt71	45.000	45.000
Overige mutaties	252.000	198.000
Totaal	1.303.000	4.991.000

5.4.2 Toelichting op de balans, passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve	12.185	12.262
Bestemmingsreserves	10.401	11.817
Resultaat na bestemming	1.791	5.032
Totaal	24.377	29.111

Het verloop van de reserves in 2023 staat in onderstaand overzicht per reserve (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2023
ALGEMENE RESERVES					
1. Algemene reserve	12.185	3.466	5.179	1.791	12.262
	12.185	3.466	5.179	1.791	12.262
BESTEMMINGSRESERVES					
2. Reserve Sociale woningbouw	1.319	0	0	0	1.319
3. Reserve Wmo/3D	2.315	173	183	0	2.305
4. Reserve Investeringsstrategie Holland Rijnland	806	0	265	0	541
5. Egalisatiereserve Wabo	0	715	0	0	715
6. Risicoreserve Grondexploitaties	1.470	0	770	0	700
7. Reserve Organisatieontwikkeling	100	0	0	0	100
8. Reserve Frictiekosten	424	0	0	0	424
9. Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	302	0	66	0	235
10. Reserve Groenvoorziening	460	22	50	0	432
11. Reserve OegstFeest	25	0	0	0	25
12. Reserve Egalisatie precario	0	0	0	0	0
13. Reserve Duurzaamheid	59	204	0	0	263
14. Reserve Omgevingswet	239	0	239	0	0
15. Reserve Financiering beheerplannen	714	405	298	0	821
16. Bestemmingsreserve Groot onderhoud wegen	1.620	0	540	0	1.080
17. Bestemmingsreserve Riolering	250	250	36	0	464
18. Reserve middeldure huur/koop tot NHG	300	0	0	0	300
19. Bestemmingsreserve ten behoeve van MJOP projecten	0	1.901	0	0	1.901
20. Egalisatiereserve Maatschappelijke zorg Leidse regio	0	192	0	0	192
	10.401	3.862	2.447	0	11.817
Subtotaal	22.586	7.328	7.625	1.791	24.079
Jaarrekeningsaldo	1.791				5.032
TOTAAL	24.377				29.111

Conform artikel 54 lid 2 van de BBV moet melding worden gemaakt van verminderingen in het verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd. Deze situatie doet zich niet voor.

Toelichting op reserves

Zie ook 5.5.2 Toelichting financiële afwijkingen reserves voor een toelichting op de verschillen tussen begrote en gerealiseerde mutaties.

ALGEMENE RESERVES

1. Algemene reserve

Doel reserve

De reserve dient als dekkingsmiddel voor het opvangen van financiële tegenvallers en calamiteiten. Het streefbedrag van het weerstandsvermogen (vrije reserves – risico's) bedraagt € 4 miljoen.

Voeding

Batig saldo jaarrekening, incidentele baten, verkoop grond.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Resultaat Decemberwijziging 2023: € 1.499.000
- Resultaat Najaarsnota 2023: € 1.967.000

Onttrekkingen (conform begroting):

- Ontrekking conform begroting 2023 € 898.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget opleidingskosten € 50.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget projecten impuls duurzaamheid € 143.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget warmte Leidse regio € 130.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget geluidswerende maatregelen € 81.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget digitalisering bouwarchief € 50.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget coronasteun cultuur € 50.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget nationaal programma onderwijs € 303.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget suvis Hofdijckschool € 150.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming invoering omgevingswet € 220.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming groenvoorziening Spaargarenstraat € 43.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming planbeoordeling en contractering € 14.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming plankosten € 37.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming aanvullende energietoeslag 2022 € 306.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming motie verkabelen € 79.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming spuk sport € 18.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming pilot steunouders € 22.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming loket burgerinitiatieven en inclusie € 41.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming klimaatakkoord € 204.000
- Jaarrekening 2022: saldo na bestemming € 806.000
- Resultaat Voorjaarsnota 2023: € 1.533.000

BESTEMMINGSRESERVES

2. Reserve Sociale woningbouw

Doel reserve

Vanuit de reserve verstrekken we enerzijds bijdragen in de (grond)kosten om de sociale woningbouw te bevorderen en anderzijds startersleningen om de aankoop te financieren. Deze bedragen maximaal € 300.000. De startersleningen verantwoorden we op de balans.

Voeding

Via exploitatie, opbrengsten anti-speculatiebeding en diverse grondexploitaties.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

3. Reserve Wmo/3D

Doel reserve

Het egaliseren van schommelingen in de kosten van de Wmo. In 2013 is de werking van de reserve verbreed naar de invoering 3D. Hiermee egaliseren we schommelingen in de kosten van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), regionale jeugdhulp en participatie (werk). Ook voorzien we hiermee in risico's op het gebied van 3D (de drie decentralisaties binnen het sociaal domein). Het risico-deel is voor 2023 bepaald op € 950.000 welke meetelt bij het bepalen van het weerstandsvermogen van de gemeente.

Voeding

Via exploitatie,overschotten Wmo-Werk en Jeugd, resultaat jaarrekening.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Oud meerjarenbeeld € 56.000
- Resultaat 2023: € 117.000

Onttrekkingen (conform begroting):

- Oud meerjarenbeeld € 50.000
- Oud meerjarenbeeld € 133.000

4. Reserve Investeringsstrategie Holland Rijnland

Doel reserve

Het investeringsfonds reserveert gelden voor het realiseren van een vijftal regionale projecten (Rijnlandroute, RijnGouwelijn, noordelijke verbinding tussen N206 en de A44 of A4, het Offensief van Teylingen/versterking van de Greenport en de realisatie van het regionale groenprogramma).

Voeding

Enmalige storting in 2010 van € 3,6 miljoen in het kader van de inzet van de Nuon-gelden en een storting uit de Algemene reserve.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- Aframing bijdrage HR 2023: € -136.000

- Oud meerjarenbeeld 2022 : € 401.000

5. Egalisatiereserve Wabo

Doel reserve

De reserve heeft als doel de jaarlijkse schommelingen in de Wabo-leges op te vangen.

Voeding

Stortingen vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Decemberwijziging 2023: € 950.000
- Nog te ontvangen bouwleges: € 35.000
- Correctie obv kostendekkendheid: € -269.000

Onttrekkingen:

- Geen

6. Risicoreserve Grondexploitaties

Doel reserve

Het doel van de reserve is het opvangen van toekomstige verliezen in de grondexploitaties.

Voeding

Het gaat om middelen die vrijvallen door een combinatie van maatregelen. Vanaf 2014 komen incidentele meevallers in de exploitatie steeds in aanmerking voor storting in deze risicoreserve.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen:

- 100% dekking grondexploitatie risico € 770.000

7. Reserve Organisatieontwikkeling

Doel reserve

Het ondersteunen van de verdere organisatieontwikkeling.

Voeding

Stortingen vinden plaats vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

8. Reserve Friciekosten

Doel reserve

Dekken van de kosten van bestaande of toekomstige fricties.

Voeding

Stortingen vinden plaats vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

9. Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas

Doel reserve

De reserve is in 2016 ingesteld om bij te kunnen dragen aan groot onderhoud en herinrichting van de Klinkenbergerplas.

Voeding

Saldo van de opgeheven voorziening Klinkenbergerplas. De voorziening is eenmalig gevoed door de afkoopsom van de Provincie Zuid-Holland.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- Besteding voor het onderhoud Klinkenbergerplas: € 66.000

10. Reserve Groenvoorziening

Doel reserve

De reserve is in 2013 ingesteld om de opbrengsten van de verkopen van snippergroen in te storten.

Voeding

Stortingen vinden plaats vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Opbrengst verkoop snippergroen € 22.000

Onttrekkingen:

- Najaarsnota 2023: € 50.000

11. Reserve OegstFeest

Doel reserve

De reserve is ingesteld om een bijdrage te leveren aan een eventueel te houden dorpsfeest.

Voeding

Een storting van € 25.000 vanuit de Algemene reserve in boekjaar 2020

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

12. Reserve Egalisatie precario

Doel reserve

De reserve is in 2017 ingesteld om de overgang van de ontwikkelingen rond de precario op te vangen.

Voeding

Een storting in 2017 van € 1.992.000 vanuit resultaatbestemming 2016

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform de begroting):

- Geen

13. Reserve Duurzaamheid

Doel reserve

De reserve is in 2019 ingesteld voor het inzetten van niet bestede budgetten in latere jaren.

Voeding

Een storting in 2019 van € 180.000 vanuit resultaatbestemming 2018

Mutaties 2023

Stortingen:

- Bestemmingsresultaat JR22 klimaatakkoord € 204.282

Onttrekkingen (conform begroting):

- Geen

14. Reserve Omgevingswet

Doel reserve

De reserve is in 2019 ingesteld om incidentele budgetten ten behoeve van implementatie omgevingswet beschikbaar te houden in verband met vertraging invoering omgevingswet.

Voeding

Een storting in 2019 van € 500.000 vanuit resultaatbestemming 2018.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- Vanuit Decemberwijziging 2022: € 205.239
- Vanuit Decemberwijziging 2022: € 33.661

15. Reserve Financiering beheerplannen

Doel reserve

De reserve is in 2019 ingesteld voor het beschikbaar houden van budget ten behoeve van de verschillende onderhoudsbeheerplannen.

Voeding

Een storting in 2019 van € 1.000.000 vrijval uit de voorzieningen.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Vanuit Begroting 2023 € 405.000

Onttrekkingen (conform begroting):

- Vanuit Begroting 2023 € 112.600
- Vanuit Begroting 2023 € 185.387

16. Reserve Groot onderhoud wegen

Doel reserve

Ter dekking van de jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud wegen.

Voeding

Een storting in 2021 van € 2.700.000 vanuit de Agemene Reserve.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- GO wegen: € 540.000

17. Bestemmingsreserve Riolering

Doel reserve

Doel van de bestemmingsreserve riolering is om grote piekuitgaven in enig jaar op te vangen.

Voeding

In de jaren 2022, 2023 en 2024 een jaarlijkse storting van € 250.000.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Vanuit de Begroting 2022: € 250.000

Onttrekkingen:

- Kostendekkendheid rioolheffing: € 36.000

18. Reserve middeldure huur/koop tot NHG

Doel reserve De reserve middeldure huur/koop tot NHG wordt ingezet voor de stimulering van middeldure huur en/of sociale koop tussen € 200.000 en de NHG-grens, bovenop de verplichting. Hierbij wordt rekening gehouden met de Europese regels voor ongeoorloofde staatssteun.

Voeding

Vanuit motie 6 bij de Begroting 2023-2026: Middelen voor extra woningen in het middeldure segment is besloten om € 265.000 extra te storten.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

19. Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten

Doel reserve De reserve is in de begroting 2023 ingesteld ter dekking van kapitaallasten MJOP projecten.

Voeding

Stortingen: 2024 € 1.500.000, 2025 € 1.100.000 (coalitieakkoord) en jaarlijks € 63.000

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Resultaatbestemming JR2022: € 806.000
- Begroting 2023: € 1.095.000 (coalitieakkoord)

Onttrekkingen:

- Geen

20. Reserve maatschappelijke zorg Leidse regio

Doel reserve Egalisatie van resultaten kostenplaatsen Maatschappelijke zorg Leidse regio

Voeding

Resultaten kostenplaatsen Maatschappelijke zorg Leidse Regio

Mutaties 2023

Stortingen:

- Resultaat 2023: € 192.000

Onttrekkingen:

- Geen

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Egalisatievoorzieningen	5.318	6.305
Voorzieningen derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel	336	896
Voorzieningen toekomstige verplichtingen	2.878	3.030
Totaal	8.532	10.230

Het verloop van de voorzieningen in 2023 staat in onderstaand overzicht per voorziening (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Toevoeging	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Boekwaarde 31-12-2023
EGALISATIEVOORZIENINGEN					
A. Onderhoudsvoorziening gemeentebouwen	1.010	228	100	0	1.139
B. Voorziening Groot onderhoud gemeentelijke huisvesting	506	254	151	0	609
C. Voorziening Onderhoud sporthal	463	83	30	0	516
D. Voorziening Vervanging bomen	632	372	425	0	579
E. Voorziening Groot onderhoud wegen	1.239	946	273	0	1.913
F. Voorziening Groot onderhoud water/baggeren	571	131	9	0	693
G. Voorziening Onderhoud kunst openbare ruimte	38	18	19	0	37
H. Voorziening Onderhoud bruggen/civiele kunstwerken	295	97	193	0	199
I. Voorziening Onderhoud gymlokalen	456	100	49	0	506
J. Voorziening Onderhoud Mozaiekzaal	107	10	2	0	115
	5.318	2.239	1.252	0	6.305
VOORZIENINGEN DERDEN VERKREGEN MIDDELEN MET EEN SPECIFIEK BESTEDINGSDOEL					
K. Voorziening Riolering derden	0	373	0	0	373
L. Voorziening afvalstoffenheffing derden	336	187	0	0	523
	336	560	0	0	896
VOORZIENINGEN TOEKOMSTIGE VERPLICHTINGEN					
M. Voorziening Pensioenverplichtingen wethouders	2.031	155	72	111	2.003
N. Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	213	82	83	0	212
O. Voorziening negatieve grondexploitaties	634	0	0	16	618
P. Voorziening verlofuren	0	197	0	0	197
	2.878	434	155	127	3.030
TOTAAL	8.532	3.233	1.407	127	10.230

Toelichting op voorzieningen

A. Onderhoudsvoorziening gemeentegebouwen

Doel voorziening

Het verrichten van onderhoud aan gemeentelijk vastgoed (kleedgebouwen, multifunctionele accommodaties, kinderopvang, woonhuizen, molen en dergelijke).

Voeding

Op basis van de meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's) is een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde stortingen.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 228.000
- Storting: € 228.000
- Begrote aanwending: € 150.000
- Aanwending: € 100.000

De storting is conform beheerplan. In 2023 is onderhoud gepleegd aan de multifunctionele accommodatie Het Dok, zoals het vervangen van kapotte onderdelen en het preventief onderhouden van de technische installaties. De overige gebouwen krijgen hun jaarlijkse keuringen, inspecties en onderhoud. Er was in 2023 geen groot onderhoud noodzakelijk.

B. Voorziening Groot onderhoud gemeentelijke huisvesting

Doel voorziening

Het verrichten van onderhoud aan het gemeentehuis en de gemeentewerf.

Voeding

Op basis van het meerjarig onderhoudsplan is een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 254.000
- Storting: € 254.000
- Begrote aanwending: € 145.000
- Aanwending: € 151.000

De geraamde werkzaamheden zijn in verband met capaciteit niet volledig uitgevoerd en worden in 2024 uitgevoerd dan wel afgerond zoals het onderhoud aan de markiezen van het gemeentehuis. Veel tijd is besteed aan de voorbereiding van de verduurzaming van het gemeentehuis (o.a. warmtepomp in 2024). Binnenschilderwerk op de gemeentewerf was in 2022 gepland maar is in 2023 uitgevoerd.

C. Voorziening Onderhoud sporthal

Doel voorziening

Het verrichten van onderhoud aan sporthal De Cuyl en de inventaris.

Voeding

Op basis van het MJOP is een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 83.000
- Storting: € 83.000
- Begrote aanwending: € 35.000
- Aanwending: € 30.000

De noodzakelijke uitgaven voor de inventaris zijn uitgevoerd. Verder zijn de verplichte keuringen en onderhoud uitgevoerd.

D. Voorziening Vervanging bomen

Doel voorziening

Egalisatie van de kosten voor het duurzaam in stand houden van bomen of boomgroepen.

Voeding

De voorziening is in 2021 opnieuw gevormd. Het benodigd niveau van de voorziening is gebaseerd op het beheerplan. Jaarlijks wordt een bedrag gestort.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 372.000
- Storting: € 372.000
- Begrote aanwending: € 475.000
- Aanwending: € 425.000

Diverse renovatieprojecten ten behoeve van de voorziening zijn uitgevoerd zoals in Haaswijk-Oost, Kamphuisenlaan, Voscuyl, Prof. Eysingastee en het groen bij de jeu de boulebaan Haaswijk. De eikenbomen aan de Rhijngeesterstraatweg kregen extra voeding en onderhoud. Verder is de speeltuin HP Berlagelaan opgeknapt.

E. Voorziening Groot onderhoud wegen

Doel voorziening

Het op orde houden van de wegen voor onderdelen ervan die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.

Voeding

De voorziening is in 2021 opnieuw gevormd. Het benodigd niveau van de voorziening is gebaseerd op het beheerplan.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 946.000
- Storting: € 946.000
- Begrote aanwending: € 1.466.000
- Aanwending: € 273.000

In 2023 werden de projecten Haaswijk-Oost en Poelmeer/Bloemenbuurt uitgevoerd. Verder moest veel herstelwerk worden uitgevoerd in het hele dorp. Projecten voor groot-onderhoud zijn voorbereid om in 2024 te worden uitgevoerd.

F. Voorziening Groot onderhoud water/baggeren

Doel voorziening

Het op orde houden van de waterkwaliteit voor onderdelen ervan die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.

Voeding

De voorziening is in 2015 gevormd. Het benodigd niveau van de voorziening is gebaseerd op het beheerplan.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 131.000
- Storting: € 131.000
- Begrote aanwending: € 203.000
- Aanwending: € 9.000

De uitvoering van de baggerwerkzaamheden is vertraagd vanwege gesprekken met de dienstverlener/aannemer. De budgetten zijn in de toekomst wel benodigd om het werk uit te kunnen voeren.

G. Voorziening Onderhoud kunst openbare ruimte

Doel voorziening

Het op orde houden van de kunstwerken voor onderdelen ervan die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.

Voeding

De voorziening is in 2015 gevormd. Het benodigd niveau van de voorziening is gebaseerd op het beheerplan.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 18.000
- Storting: € 18.000
- Begrote aanwending: € 19.000
- Aanwending: € 19.000

Het onderhoud wat technisch noodzakelijk was is uitgevoerd.

H. Voorziening Onderhoud bruggen/civiele kunstwerken

Doel voorziening

Het op orde houden van de civiele kunstwerken voor onderdelen ervan die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.

Voeding

De voorziening is in 2015 gevormd. Het benodigd niveau van de voorziening is gebaseerd op het beheerplan.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 97.000
- Storting: € 97.000
- Begrote aanwending: € 190.000
- Aanwending: € 193.000

In 2023 heeft een extern bureau een inspectie van alle bruggen uitgevoerd. De resultaten zijn verwerkt in een nieuw beheerplan bruggen / civiele kunstwerken (2024). De brug Rademakerspad kreeg een groot-onderhoudsbeurt. Bij andere bruggen heeft preventief onderhoud plaatsgevonden indien dit noodzakelijk was.

I. Voorziening Onderhoud gymlokalen

Doel voorziening

Het verrichten van onderhoud aan gymlokalen.

Voeding

Op basis van het meerjarig onderhoudsplan is een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 100.000
- Storting: € 100.000
- Begrote aanwending: € 67.000
- Aanwending: € 49.000

In de gymzaal Jan Wolkers werd het hang- en sluitwerk aangepast. In de gym- /sportzaal Het Dok werden nieuwe douchekoppen gemonteerd. Verder werden in alle gym-/sportzalen de noodzakelijke werkzaamheden uitgevoerd voor legionellabestrijding en controle op brandblusmiddelen.

J. Voorziening Onderhoud Mozaïekzaal

Doel voorziening

Het verrichten van onderhoud aan de Mozaïekzaal.

Voeding

Op basis van het meerjarig onderhoudsplan is een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 10.000
- Storting: € 10.000
- Begrote aanwending: € 10.000
- Aanwending: € 2.000

Deze ruimte is gelegen in de Leo Kannerschool aan de Hazenboslaan 101. Het is zeer waarschijnlijk dat dit pand gesloopt zal gaan worden. Er wordt ingezet op minimaal onderhoud (enkel het noodzakelijke). We willen de voorziening wel graag behouden om tot sloop het voor het huidige gebruik haar doel te kunnen laten dienen. Daarom zijn er in 2023 alleen preventieve onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

K. Voorziening Riolering derden

Doel voorziening

Het opvangen van schommelingen in de tarieven door egaliseren van rioleringskosten en opbrengsten rioolheffing.

Voeding

Bij een positief resultaat van rioleringskosten en opbrengsten rioolheffing.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 378.000
- Storting: € 373.000
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 0
- Vrijval: € 0

L. Voorziening Afvalstoffenheffing derden

Doel voorziening

Het opvangen van schommelingen in de tarieven door het egaliseren van reinigingskosten en opbrengsten afvalstoffenheffing.

Voeding

Bij een voordelig resultaat van reinigingskosten en opbrengsten afvalstoffenheffing.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 223.000
- Storting: € 187.000
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 0
- Vrijval: € 0

M. Voorziening Pensioenverplichtingen wethouders

Doel voorziening

Voorziening voor het geval een wethouder zijn pensioen mee wil nemen naar een nieuwe werkgever, op basis van de algemene pensioenwet Ambtsdrager 2002.

Voeding

Uit de jaarlijkse herziene actuele berekeningen van VISMA volgt bij de jaarrekening een bijstelling van de voorziening ten laste of ten gunste van de exploitatie.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 155.000
- Storting: € 155.000
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 72.000
- Vrijval: € 111.000

N. Voorziening Wachtgeldverplichting wethouders

Doel voorziening

Voorziening voor het geval een wethouder beroep doet op wachtgeldregeling.

Voeding

Storting vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 0
- Storting: € 82.000
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 83.000
- Vrijval: € 0

O. Voorziening Negatieve grondexploitaties

Doel voorziening

Dit is feitelijk een correctiepost op de waarde van de voorraden geweest. Voor Nieuw-Rhijneest Restgebieden wordt een negatief resultaat verwacht, terwijl er per 31-12-2023 meer opbrengsten dan kosten zijn gerealiseerd. Het BBV schrijft in dat geval voor dat het bedrag dat voor dit soort projecten in de voorziening negatieve grondexploitaties is gestort, wordt gepresenteerd onder de voorzieningen voor toekomstige verplichtingen.

Voeding

Storting vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 0
- Storting: € 0
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 0
- Vrijval: € 16.000

P. Voorziening verlofuren

Doel voorziening

Deze voorziening is opgesteld voor het IKB spaarverlof. Dit omdat er geen sprake is van een omvang van een vergelijkbaar volume.

Voeding

Storting vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 0
- Storting: € 197.000
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 0
- Vrijval: € 0

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Rentelast 2023
Onderhandse leningen			
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	60.732	54.137	
Waarborgsommen	5	5	
Totaal	60.737	54.142	992

Op 31 december 2023 bestaat onze leningenportefeuille uit negen langlopende geldleningen. Het rentepercentage van de opgenomen leningen varieert van 0,263% tot 5,505%.

Vlottende passiva

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vlottende passiva is als volgt (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.566	7.779
Overlopende passiva	5.965	11.125
Totaal	8.530	18.904

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

De in de balans opgenomen kortlopende schulden zijn als volgt te specificeren (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Bank- en giroaldi	454	3.927
Overige schulden	2.111	3.852
Totaal	2.566	7.779

Met de BNG zijn we een kredietfaciliteit overeengekomen van € 10 miljoen.

Overlopende passiva

De specificatie van de post Overlopende passiva is als volgt (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.840	7.367
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
- het Rijk	3.045	3.579
- overige overheid	48	160
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	31	19
Totaal	5.965	11.125

De post verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume kan als volgt wordt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Faciliterend grondbeleid	172	276
Overig	2.668	7.091
Totaal	2.840	7.367

Faciliterend grondbeleid

Onder de post "verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume" is een bedrag opgenomen van € 276.000 als vooruitontvangen bedrag in het kader van een faciliterende grondexploitatie. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:

Voor de locatie De Boeg is een posterieure overeenkomst gesloten waarin is voorzien in een bijdrage van € 172.000 voor aanpassing aan de verkeerssituatie door de gemeente. Dit bedrag is nog niet besteed.

Voor de van der Valk locatie is een anterieure overeenkomst gesloten waarin is voorzien in een bijdrage van € 92.000 waarvan € 83.000 nog niet is besteed.

Overig

Overige verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen bestaan met name uit:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2023
Nog te betalen exploitatiebijdragen aan zwembad Poelmeer in verband met uitzondering op de regeling BTW vrijstelling voor sportorganisaties 2019 tot en met 2023	135.000	3.546.000
Te betalen loonheffing	689.000	799.000
Overlopende balansrente langlopende leningen	540.000	496.000
Te betalen Wmo kosten aan zorgaanbieders	271.000	355.000
Te betalen kosten regionale jeugdhulp	0	292.000
Te betalen gemeentefonds	0	246.000
Te betalen voor inzamelen en afvoeren afval 4e kwartaal	0	188.000
Te betalen kosten Hoefijzergebouw	129.000	157.000
Af te dragen pensioenpremies	151.000	154.000
Te betalen termijn groenrenovatie Haaswijk Oost	0	67.000
Te betalen kosten voor beschut werk	53.000	64.000
Te betalen onroerende zaakbelasting	70.000	0
Te betalen beheerskosten verkeersregelinstanties	66.000	0
Overige mutaties	564.000	727.000
Totaal	2.668.000	7.091.000

De specificatie van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen om de lasten van volgende begrotingsjaren te dekken is als volgt (x € 1.000):

Regeling (x €1.000,-)	Saldo 1-1-2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Terugbetalingen	Saldo 31-12-2023
Het Rijk					
- G4 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO)	58	52	0	58	52
- H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2023 (SPUK btw)	0	88	88	0	0
- H8 SPUK Sportakkoord 2021	78	0	38	0	40
- D8 Onderwijsachterstanden beleid 2023	0	64	64	0	0
- D14 Inhalen covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	303	194	130	0	367
- H12 Preventieakkoord 2023	0	20	20	0	0
- H30 SPUK breed 2023-2026	0	256	228	0	28
- H31 SPUK Noodfonds Energie Amateur Sportverenigingen	0	50	25	0	25
- H32 SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	0	506	260	0	246
- G10 SPUK Inburgering 2022	77	268	185	19	141
- A13 Naleving controle CTB	73	0	0	73	0
- C55 Aanpak energiearmoede BZK	235	88	136	0	187
- A16 J&V opvang ontheemden Oekraïne	0	4.430	4.395	0	34
- C209 VROM RHA 2022	2.000	0	0	0	2.000
- G13 Onderwijsroute	13	23	13	4	19
- E84 Regeling Stimulering verkeersmaatregelen 2022-2023	58	0	0	0	58
- C32 Regeling ventilatie in scholen	150	0	0	0	150
- C92 Informatiepunt digitale overheid	0	23	23	0	0
- F28 Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en energiebeleid	0	455	455	0	0
- C94 Lokale aanpak isolatie	0	231	0	0	231
Totaal het Rijk	3.045	6.749	6.061	154	3.579
Overige Nederlandse overheidslichamen					
Projectsubsidie restauratie Kwaakbrug	48	0	48	0	0
Projectsubsidie Sociale woningbouw Holland Rijnland project Nieuw Rijnvaert	0	144	0	0	144
Vooruit ontvangen bijdrage Taalhuis 23/24	0	16	0	0	16
Totaal Overige Nederlandse overheidslichamen	48	160	48	0	160

5.4.3 Gewaarborgde geldleningen

Het op de balans opgenomen bedrag voor gewaarborgde geldleningen bestaat uit de volgende borgstellingen:

Geldnemer	Hoofdsom	%	Schuldrestant	
			1-1-2023	31-12-2023
St. Erfgoed Oud-Poelgeest	940	100%	534	481
Rijnlands Lyceum	2.000	100%	1.733	1.667
F.C. Oegstgeest	136	100%	52	46
Oegstgeester Golfclub	450	50%	390	374
Oegstgeester Lawn Tennis Club	272	100%	48	41
Stichting Beheer de Voscuyl	2.685	91%	2.284	2.175
Tafeltennisvereniging Pecos	23	100%	13	0
St. Begraafplaats Groene Kerk	1.515	100%	940	888
St. Marente	3.086	100%	720	617
Totaal directe borgstellingen	11.107		6.714	6.288
Waarborgfonds Sociale Woningbouw				
DUWO	166.942	Achtervang	343	1.454
Stichting MeerWonen	107.341	Achtervang	57.836	68.081
Stichting Mooiland	45.685	Achtervang	6.689	298
Stichting Portaal	374.198	Achtervang	539	864
Totaal Waarborgfonds Sociale Woningbouw	694.166	Achtervang	65.407	70.697
Totaal Waarborgfonds Eigen Woning (NHG)	48.000 ¹	Achtervang	48.000	46.000
Totaal dir. borgstellingen + Waarborgfondsen	753.273		120.121	122.985
Bedragen x € 1000,-				

1) De oorspronkelijke hoofdsom wordt niet gerapporteerd door de NHG, daarom is onder "Hoofdsom" het gegarandeerde bedrag van het voorgaande verslagjaar opgenomen.

Rechtstreekse borgstelling door de gemeente - per 31 december 2023: € 6.288.000

We staan borg voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen van instellingen die binnen ons grondgebied actief zijn. In 2023 zijn geen betalingen op borgstellingen ingeroepen.

In 2023 heeft het College van Burgemeester en Wethouders geen nieuwe besluiten genomen op borgstelling.

Garantstelling via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) - per 31 december 2023: € 70.697.000

Binnen het grondgebied van onze gemeente is een aantal toegelaten instellingen actief dat vanaf december 2007 borging van leningen moet laten lopen via het WSW. Het WSW biedt corporaties de mogelijkheid om leningen aan te trekken tegen een lagere rente, door middel van borgstelling. Het WSW kan echter alleen borg staan als de rijksoverheid en de gemeenten een minimaal garantieniveau van het WSW garanderen. Dit heet de achtervang. De achtervang biedt financiers zekerheid, waardoor het rendement voor de financiers volledig gegarandeerd is.

De zekerheidsstructuur van het WSW bestaat uit drie lagen:

Primaire zekerheid: de financiële middelen van de corporatie-

De financiële positie van de corporatie vormt de eerste zekerheid. Het WSW stelt eisen aan de kredietwaardigheid van (aspirant-) deelnemers.

Secundaire zekerheid: het garantievermogen van het WSW-

Als corporaties hun rente- en aflossingsverplichtingen niet nakomen, dan kan de financier het WSW aanspreken.

Hiermee beschikt het WSW over een borgstellingsreserve. Als de borgstellingsreserve van het WSW onder een bepaald garantieniveau komt of dreigt te komen, dan heeft het WSW de plicht *obligo's* op te vragen bij de corporaties. De obligo is een financiële bijdrage die de corporatie verschuldigd is op basis van een overeenkomst tussen de corporatie en het WSW. Het garantievermogen bestaat dus uit de borgstellingsreserve van het WSW plus de obligoverplichting.

Als een financier het WSW aanspreekt, en het WSW betaalt voor een corporatie, dan krijgt het WSW een vordering op de desbetreffende deelnemer (regresrecht). De deelnemende corporatie heeft onroerende zaken in onderpand gegeven bij het WSW. De corporatie heeft zich verplicht deze onroerende zaken vrij van hypotheek te houden, en er op eerste verzoek van het WSW een hypotheekrecht te vestigen voor het WSW. Daarnaast kan het WSW ook een aanspraak doen op het overige bezit. Zo wordt de schade bij het WSW zo veel mogelijk beperkt.

Tertiaire zekerheid: rijksoverheid en gemeenten-

De achtervangpositie van Rijk en gemeenten vormt de derde zekerheid. Als het WSW, na het opvragen van de obligo's en het uitoefenen van het regresrecht, nog steeds niet kan voldoen aan de verplichting, dan moeten de rijksoverheid en de gemeenten renteloze leningen aan het WSW verstrekken. Dit is geregeld in de achtervangovereenkomsten die het WSW heeft met de gemeenten en de rijksoverheid.

In het geval dat de achtervangers op hun achtervangpositie worden aangesproken, geldt een vooraf bepaalde verdeling. Hierbij neemt de rijksoverheid 50% voor haar rekening; de gemeente zal de overige 50% van de leningen verstrekken. De tertiaire zekerheid is nog nooit ingeroepen.

Wijziging achtervangovereenkomst WSW: medio 2021 is de achtervangovereenkomst, die het WSW afsluit met de gemeenten, gewijzigd. De grootste wijziging is dat de het risico evenwichtiger wordt verdeeld over de gemeenten, indien een corporatie werkzaam is binnen verschillende gemeenten. Het College van de gemeente Oegstgeest is akkoord gegaan met deze wijziging. Met ingang van deze jaarrekening is het, door het WSW bepaalde toegewezen risico, gepresenteerd in de jaarrekening van gemeente Oegstgeest. In de voorgaande jaren werd het risico gelijkgesteld aan het restanthoofdsom, maar deze relatie is komen te vervallen met het in werking treden van de nieuwe achtervangovereenkomst.

Garantstelling via het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW)

Naast de 100%-garantstellingen en de achtervang bij de door het WSW verstrekte garantstellingen, heeft de gemeente Oegstgeest ook een achtervangfunctie bij het Waarborgfonds Eigen Woning (WEW), beter bekend als Nationale Hypotheekgarantie.

De achtervangfunctie bij het WEW is gerealiseerd door middel van een achtervangovereenkomst tussen het WEW en de rijksoverheid en (standaard) achtervangovereenkomsten tussen het WEW en alle gemeenten. Op basis van deze overeenkomsten kan het WEW bij dreigende liquiditeitstekorten een beroep doen op achtergestelde, renteloze leningen verstrekt door het Rijk (50%) en verstrekt door de gemeenten (50%). Het WEW kan de achtervangfunctie aanspreken indien het fondsvermogen kleiner is dan anderhalf maal het gemiddeld verliesniveau.

Per 1 januari 2011 is de achtervangfunctie van de gemeenten vervallen voor nieuw af te geven hypotheekgaranties. Vanaf deze datum is, voor nieuw af te geven hypotheekgaranties, sprake van een 100%-achtervang door het Rijk. In dit verband zijn de achtervangovereenkomsten per 1 januari 2011 zodanig aangepast dat de gemeenten niet worden aangesproken op de risico's die voortvloeien uit hypotheekgaranties die zijn verstrekt na 31 december 2010.

Jaarlijks verstrekt het WEW een liquiditeitsprognose over de voorliggende vijf jaar. Op basis van de meest recente liquiditeitsprognose is de verwachting dat geen aanspraken worden gedaan op de achtervangfunctie van gemeenten en Rijk (bron: Jaarrekening WEW 2019). Jaarlijks verstrekt het WEW tevens een opgave van het nominaal gegarandeerde bedrag per gemeente. Het nominaal door de gemeente Oegstgeest gegarandeerde bedrag bedraagt € 46.000.000 (hoofdsom van de verstrekte NHG-hypotheek tot 2011).

5.4.4 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Omschrijving van de verplichtingen	Laatste jaar van de verplichting	Verplichting (x € 1.000)
Verlofuren die in 2023 niet zijn opgenomen	2023	499
Bijdrage Regionaal Investeringsfonds (RIF) Holland Rijnland	2024	265
Kosten (ex-) medewerkers	2026	195
Exploitatiebijdrage Optisport	2030	7.081
Contracten boven Europese drempelwaarde	raming 2023	4.058
Totaal		12.098

In aanvulling op de balans maken we een overzicht van niet uit de balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen. Hiermee geven we inzicht in de meerjarige verplichtingen waaraan we zijn gebonden. Een gedetailleerd overzicht staat hierboven. Het totaal van deze verplichtingen bedraagt € 12.098.000.

Het betreft financiële toekomstige verplichtingen die niet uit de balans te herleiden zijn; de einddatum van de verplichting is weergegeven. De lasten die betrekking hebben op het verslagjaar zijn overigens wel in de rekening verwerkt.

Verlofuren

Het bedrag voor openstaand verlof bestaat uit wettelijk verlof (€ 178.000) en bovenwettelijk verlof (€ 321.000). Voor de IKB verlof is een voorziening gevormd. Het bedrag aan verlofuren is in 2023 hoger dan voorgaand boekjaar (2022:€ 319.000). Medewerkers mogen deze uren verkopen of (tot een bepaald maximum) opnemen conform cao-afspraken.

Bijdrage RIF Holland Rijnland

Bij de instelling van het regionaal investeringsfonds (RIF) in 2006 is besloten om van 2008 tot en met 2022 jaarlijks € 400.880 bij te dragen aan dit fonds. In 2013 is overeengekomen om deze periode met twee jaar te verlengen. In de reserve van de investeringsstrategie van Holland Rijnland is rekening gehouden met de dekking van deze verplichting. De bijdragen voor de laatste twee jaren 2023 en 2024 zijn in de Begroting 2023 bijgesteld tot € 265.000 per jaar.

Kosten (ex-) medewerkers

We zijn verplicht om een WW- en bovenwettelijke uitkering te vergoeden aan werknemers waarvan wij de afgelopen jaren afscheid hebben genomen of van wie we dat gaan doen. Hier zijn de maximaal mogelijke kosten opgenomen. We gaan ervan uit dat betrokkenen eerder vervangend werk vinden, waardoor deze kosten lager uitvallen.

Exploitatiebijdrage Optisport

Met ingang van 2016 exploiteert het bedrijf Optisport gedurende vijftien jaar zwembad Poelmeer, risicodragend. Hiervoor ontvangt Optisport in 2023 een exploitatiebijdrage van € 1.011.630 (exclusief btw). Deze bijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd. Conform het collegebesluit van 19 september 2023 wenst Optisport gebruik te maken van de uitzonderling op de regeling btw-vrijstelling voor sportaccomodaties. Om dit mogelijk te maken is zowel de huurprijs als de exploitatiebijdrage verhoogd met een gelijk bedrag met terugwerkende kracht tot en met 2019.

Vof Oegstgeest aan de Rijn

De gemeente Oegstgeest is als 50% vennoot in vof Oegstgeest aan de Rijn hoofdelijk aansprakelijk voor alle schulden in deze vof.

Contracten boven Europese drempelwaarden

De Commissie BBV doet in de Kadernota Rechtmatigheid de aanbeveling om in ieder geval voor meerjarige inkoopcontracten van materieel belang toe te lichten op de jaarrekening bij de "niet uit de balans blijvende verplichtingen". Eind 2023 heeft de gemeente Oegstgeest 40 lopende contracten die Europees zijn aanbesteed. De totale waarde van de contracten boven de Europese drempelwaarde over de periode 2020-2023 bedraagt circa € 4.057.569 op jaarbasis. Wij nemen hier het gemiddelde bedrag op jaarbasis berekend over de afgelopen 4 jaar, omdat de contracten niet allemaal dezelfde resterende looptijd hebben en vaak ook verschillende opties tot verlenging hebben, waarvan soms wel en soms niet gebruik wordt gemaakt. De lasten zijn meerjarig in de begroting van Oegstgeest verwerkt.

Niet uit de balans blijkend recht

Faciliterend grondbeleid

Naar aanleiding van de splitsing tussen onderhanden werk, gronden in exploitatie en faciliterend grondbeleid is in 2016 een opbrengst van € 500.000 uit de grondexploitatie gehaald. Het betreft de afkoop van planschade voor een bedrag van € 500.000. Deze is contractueel vastgelegd in de samenwerkings-overeenkomst Knoop Leiden-West (die een bijlage vormt van de ontwikkelovereenkomst Nieuw-Rhijnegeest Zuid). Het gaat om een tijdelijk verlies in de gemeentelijke exploitatie, totdat de betaling plaatsvindt. In 2025 wordt een uitwerkingsplan opgesteld en pas daarna verwachten we in 2026 of 2027 de financiële afwikkeling.

Huurovereenkomst Optisport

Met ingang van 2016 exploiteert het bedrijf Optisport gedurende vijftien jaar zwembad Poelmeer, risicodragend. Hiertoe is met Optisport een huurovereenkomst afgesloten voor 15 jaar tot 2030. De huur wordt jaarlijks geïndexeerd. Conform het collegebesluit van 19 september 2023 wenst Optisport gebruik te maken van de uitzonderling op de regeling btw-vrijstelling voor sportaccomodaties. Om dit mogelijk te maken is zowel de huurprijs als de exploitatiebijdrage verhoogd met een gelijk bedrag met terugwerkende kracht tot en met 2019. De huur bedraagt voor 2023 € 871.809.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

5.5.1 Toelichting financiële afwijkingen op programmaniveau

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
1 NATUUR EN LANDSCHAP	Lasten	7.293	6.428	1.226	7.654	7.320	334
	Baten	-4.295	-3.913	14	-3.899	-3.938	39
Saldo		2.998	2.516	1.240	3.755	3.382	373
2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Lasten	5.433	5.910	242	6.151	6.419	-268
	Baten	-2.640	-2.647	-51	-2.698	-2.928	230
Saldo		2.794	3.263	190	3.453	3.491	-38
3 WONEN EN ECONOMIE	Lasten	4.771	9.731	-6.318	3.414	4.019	-605
	Baten	-2.271	-9.208	6.079	-3.129	-3.868	739
Saldo		2.500	524	-239	284	151	134
4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Lasten	33.619	32.395	7.046	39.441	41.406	-1.965
	Baten	-9.692	-6.328	-7.486	-13.814	-16.767	2.953
Saldo		23.927	26.067	-440	25.627	24.640	987
5 BESTUUR	Lasten	4.524	4.444	46	4.490	4.805	-315
	Baten	-788	-186	-201	-388	-1.168	781
Saldo		3.736	4.258	-156	4.102	3.637	466
6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Lasten	9.765	10.100	500	10.600	10.430	170
	Baten	-168	-18	-2	-20	-279	259
Saldo		9.597	10.082	498	10.580	10.151	429
7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Lasten	111	113	541	654	437	216
	Baten	-46.597	-47.239	-2.195	-49.434	-50.623	1.189
Saldo		-46.486	-47.126	-1.654	-48.780	-50.185	1.405
Totaal	Lasten	65.517	69.121	3.282	72.403	74.837	-2.434
Totaal	Baten	-66.452	-69.539	-3.843	-73.382	-79.572	6.190
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN		-935	-418	-561	-979	-4.735	3.756
RESERVES 1 NATUUR EN LANDSCHAP	Toevoeging	321	0	0	0	22	-22
	Onttrekking	-464	-66	-289	-355	-355	0
Saldo		-143	-66	-289	-355	-333	-22
RESERVES 2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	250	1.345	806	2.151	2.151	0
	Onttrekking	-540	-576	0	-576	-576	0
Saldo		-290	769	806	1.575	1.575	0
RESERVES 3 WONEN EN ECONOMIE	Toevoeging	623	0	950	950	715	235
	Onttrekking	-634	0	0	0	-770	770
Saldo		-11	0	950	950	-55	1.005
RESERVES 4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	281	56	0	56	365	-309
	Onttrekking	-183	-183	0	-183	-183	0
Saldo		98	-127	0	-127	182	-309
RESERVES 5 BESTUUR	Toevoeging	0	0	204	204	204	0
	Onttrekking	-685	-265	0	-265	-265	0
Saldo		-685	-265	204	-61	-61	0